

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

1 Παῦλος, ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων, οὐδέ δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, **2** καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας· **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **4** τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέλθῃται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, **5** ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

6 Θαυμάζω ὅτι οὕτω ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, **7** ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μὴ τινές εἰσιν οἱ ταρασσόντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. **8** Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζεται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω! **9** Ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω· Εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω! **10** Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; Ἡ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; Εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἦμην.

11 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθῆν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρωπον· **12** οὐδέ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.

13 Ἦκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν. **14** καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπέ-

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος, ἀπόστολος ὄχι μὲ τὴν πρωτοβουλία ἀνθρώπων, οὔτε μὲ τὴν ἐνέργεια ἀνθρώπου, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐνέργεια ἀπ' εὐθείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ πατρὸς, ποὺ τὸν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν, **2** καὶ ὅλοι οἱ ἀδελφοί, ποὺ εἶναι μαζί μου, ἀπευθυνόμεθα στις ἐκκλησίες τῆς Γαλατίας. **3** Χάρι νὰ εἶναι σὲ σᾶς καὶ εὐλογία ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα (μας) καὶ τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, **4** ποὺ ἔδωσε τὸν ἑαυτό του γιὰ τὶς ἀμαρτίες μας, γιὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν παρόντα κόσμον τοῦ κακοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πατέρα μας. **5** Σ' αὐτὸν πρέπει ἡ δόξα στοὺς ἀπεράντους αἰῶνες. Ἀμήν.

Ἄλλοι κηρύττει διαφορετικὸ εὐαγγέλιο νὰ εἶναι ἀναθεματισμένοι

6 Ἀπορῶ, διότι τόσο γρήγορα ἀπὸ τὸ Χριστό, ποὺ σᾶς κάλεσε ἀπὸ εὐσπλαγχνία, μεταπηδᾶτε σὲ ἄλλο εὐαγγέλιο. **7** Στὴν πραγματικότητα δὲν ὑπάρχει ἄλλο εὐαγγέλιο, ὑπάρχουν μόνο μερικοί, ποὺ σᾶς ἀναστατώνουν καὶ ἐπιχειροῦν νὰ διαστρέψουν τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ. **8** Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐμεῖς ἢ ἄγγελος ἀπὸ τὸν οὐρανὸ σᾶς κηρύττει εὐαγγέλιο διαφορετικὸ ἀπ' αὐτὸ ποὺ σᾶς κηρύξαμε, νὰ εἶναι ἀναθεματισμένοι! **9** Ὅπως προείπαμε, καὶ τώρα πάλι λέγω: Ὅποιος σᾶς κηρύττει εὐαγγέλιο διαφορετικὸ ἀπ' αὐτὸ ποὺ παραλάβετε, νὰ εἶναι ἀναθεματισμένος! **10** Τώρα δὲ ἐπιδιώκω τὴν ἐπιδοκιμασία τῶν ἀνθρώπων ἢ τοῦ Θεοῦ; Ἡ ζητῶ ν' ἀρέσω στοὺς ἀνθρώπους; Ἐὰν βεβαίως ἀκόμη ἐπιδίωκα ν' ἀρέσω στοὺς ἀνθρώπους, δὲν θὰ ἦμουν δοῦλος τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Παῦλος παρέλαβε τὸ εὐαγγέλιο ἀπὸ τὸ Χριστὸ μὲ ἀποκάλυψη

11 Πρέπει δὲ νὰ γνωρίζετε, ἀδελφοί, ὅτι τὸ εὐαγγέλιο, ποὺ κηρύχθηκε ἀπὸ μένα, δὲν εἶναι ἀνθρωπίνη ἐπινοήσι. **12** Οὔτε δὲ ἐγὼ τὸ παρέλαβα ἀπὸ ἄνθρωπο, οὔτε τὸ διδάχθηκα, ἀλλὰ μοῦ τὸ ἀποκάλυψε ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Ὁ Παῦλος δὲν ἐξαρτήθηκε ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀποστόλους

13 Ἀσφαλῶς ἀκούσατε γιὰ τὴ διαγωγή μου ἄλλοτε στὸν Ἰουδαϊσμό, ὅτι ὑπερβολικὰ καταδίωκα τὴν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ καὶ προσπαθοῦσα νὰ τὴν καταστρέψω. **14** Καὶ προώδεα στὸν Ἰουδαϊσμὸ περισσότερο

πολλούς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. **15** Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ **16** ἀποκαλύψαι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, **17** οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. **18** Ἐπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορησαὶ Πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. **19** Ἐτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου. **20** Ἄ δε γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. **21** Ἐπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. **22** Ἡμῖν δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ. **23** Μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἣν ποτε ἐπόρθει. **24** Καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν Θεόν.

2 Ἐπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνάβα, συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον. **2** Ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν. Καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσι, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσι, μήπως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. **3** Ἄλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἕλληνας ὢν, ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι. **4** Διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπεῖσθαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωνται, **5** οἷς οὐδὲ πρὸς ὦραν εἶξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς.

6 Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναι τι, ὁποῖοί ποτε ἦσαν οὐδὲν μοι διαφέρει· πρόσωπον Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει. Ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκῶντες οὐδὲν προσανέθεντο, **7** ἀλλὰ τὸναντίον, ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς – **8** ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη – **9** καὶ γνόντες

ἀπὸ πολλοὺς συνομηλικίους μου εἰς τὸ ἔθνος μου, διότι εἶχα περισσότερο ζῆλο γιὰ τὶς παραδόσεις τῶν πατέρων μου. **15** Ὅταν δὲ εὐδόκησε ὁ Θεός, πού με ξεχώρισε ἀπὸ τὴν κοιλία τῆς μητέρας μου καὶ με κάλεσε λόγῳ τῆς εὐσπλαγχνίας του **16** νὰ μοῦ ἀποκαλύψῃ τὸν Υἱὸν του, γιὰ νὰ τὸν κηρύττω στοὺς ἔθνικούς, ἀμέσως ἀπέφυγα νὰ προστρέξω σὲ ἀνθρώπους. **17** Οὔτε ἀνέβηκα εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὶν ἀπὸ μένα ἀποστόλους. Ἀλλὰ πῆγα εἰς τὴν Ἀραβία, καὶ πάλιν ἐπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. **18** Ἐπειτα, μετὰ τρία ἔτη, ἀνέβηκα εἰς Ἱεροσόλυμα γιὰ νὰ γνωρίσω τὸν Πέτρο, καὶ ἔμεινα κοντὰ του δεκαπέντε ἡμέρες. **19** Ἄλλον δὲ ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους δὲν εἶδα, παρὰ τὸν Ἰάκωβο, τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου. **20** Γι' αὐτὰ δὲ πού σᾶς γράφω, ἰδοὺ βεβαιῶνῶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅτι δὲν ψεύδομαι. **21** Ἐπειτα πῆγα εἰς μέρη τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. **22** Ἡμῶν δὲ ἀγνωστος προσωπικῶς εἰς τὰς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν Ἰουδαία. **23** Μόνον δὲ ἄκουαν τὴν πληροφορία: «Ὁ ἄλλοτε διώκτης μας τώρα κηρύττει τὴν Πίστιν (τὸ Χριστιανισμό), πού ἄλλοτε προσπαθοῦσε νὰ ἐξαφανίσῃ». **24** Καὶ δόξαζαν ἐξ αἰτίας μου τὸ Θεό.

Οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι πλήρως σύμφωνοι μετὰ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Παύλου

2 Ἐπειτα, μετὰ ἀπὸ δεκατέσσερα ἔτη, πάλιν ἀνέβηκα εἰς Ἱεροσόλυμα μαζί μετὰ τὸ Βαρνάβα, παρέλαβα δὲ μαζί μου καὶ τὸν Τίτο. **2** Ἀνέβηκα δὲ κατόπιν ἀποκαλύψεως. Καὶ ἐξέθεσα σ' αὐτοὺς τὸ εὐαγγέλιον, πού κηρύττω στοὺς ἔθνικούς, καὶ ἰδιαίτερος στοὺς κορυφαίους, λόγῳ τοῦ φόβου ἄλλων μήπως ματαίως ἀγωνίζομαι ἢ ἀγωνίσθῃκα. **3** Οὔτε δὲ ὁ Τίτος, πού ἦταν μαζί μου καὶ εἶναι Ἕλληνας, ἀναγκάσθηκε νὰ περιτμηθῇ. **4** Ὅσο δὲ γιὰ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἱ ὁποῖοι παρεισέφερον γιὰ νὰ κατασκοπεύσουν τὴν ἐλευθερίαν μας, τὴν ὁποία ἔχομε ἐξ αἰτίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ μᾶς ὑποδουλώσουν, **5** σ' αὐτοὺς οὔτε πρὸς στιγμήν δὲν ὑποχωρήσαμε καὶ δὲν ὑποταχθήκαμε, γιὰ νὰ διατηρηθῇ σ' ἐσᾶς ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου.

6 Ὅσο τώρα γι' αὐτούς, πού θεωροῦνται κορυφαῖοι, καθόλου δὲν μ' ἐνδιαφέρει τί ἦταν ἄλλοτε. Ὁ Θεὸς δὲν προσωποληπτεῖ. Ἄλλωστε οἱ κορυφαῖοι τίποτε δὲν πρόσθεσαν σ' ἐμένα (εἰς τὸ κήρυγμά μου δηλαδή). **7** Ἀντιθέτως δὲ, ὅταν εἶδαν, ὅτι ὁ Θεὸς σ' ἐμένα ἀνέθεσε τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου στοὺς ἀπεριτμητοὺς (ἔθνικούς), ὅπως εἰς τὸν Πέτρο στοὺς περιτμημένους (Ἰουδαίους), – **8** ναί, ἐκεῖνος πού ἐνήργησε εἰς τὸν Πέτρο γιὰ νὰ τὸν κἀνῆ ἀπόστολο στοὺς περιτμημένους (Ἰουδαίους), ἐνήργησε καὶ σ' ἐμένα γιὰ νὰ με κἀνῆ ἀπόστολο στοὺς ἔθνικούς –, **9** καὶ ὅταν κατὰ λαβαν τὴν χάρι, πού μοῦ δόθηκε, ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Κηφᾶς (ὁ Πέτρος) καὶ ὁ Ἰωάννης, πού θεωροῦνται στυλοβάτες, ἔδωσαν σ' ἐμένα καὶ τὸ

τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβα κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν. **10** Μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι.

11 Ὅτε δὲ ἦλθε Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. **12** Πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινος ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλε καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. **13** Καὶ συννυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρνάβας συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. **14** Ἄλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων· Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς ζῆς καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς, τί τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν;

15 Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρτωλοί, **16** εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεῦσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα σὰρξ. **17** Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἄρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοιτο! **18** Εἰ γὰρ ἂ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν συνίστημι.

Βαρνάβα τὸ δεξιὸν τοὺς χέρι σ' ἔνδειξι συμφωνίας, γιὰ νὰ κηρύττωμε ἡμεῖς στοὺς ἐθνικοὺς καὶ αὐτοὶ στοὺς περιτμημένους (Ἰουδαίους). **10** Ζήτησαν μόνο νὰ ἐνθυμούμεθα τοὺς πτωχοὺς (χριστιανοὺς τῆς Ἰουδαίας), πρᾶγμα ποὺ φρόντισα νὰ κάνω μὲ ζῆλο.

Ὁ Παῦλος στὴν Ἀντιόχεια ἐλέγχει κατὰ πρόσωπο τὸν Πέτρο

11 Ὅταν δὲ ὁ Πέτρος ἦλθε στὴν Ἀντιόχεια, τοῦ ἐναντιώθηκα κατὰ πρόσωπο, διότι ἦταν ἀξιοκατάκριτος. **12** Διότι προτοῦ νὰ ἔλθουν μερικοὶ ἀπὸ τὸν Ἰάκωβο, συνέτρωγε μὲ τοὺς ἐθνικοὺς (ποὺ εἶχαν γίνει χριστιανοί). Ἄλλ' ὅταν ἦλθαν, ἀποσυρόταν καὶ ἀποχωριζόταν, ἐπειδὴ φοβόταν τοὺς χριστιανοὺς ποὺ προέρχονταν ἀπὸ τὴν περιτομή (ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους). **13** Καὶ ὑποκρίθηκαν μαζί του καὶ οἱ ὑπόλοιποι Ἰουδαῖοι, ὥστε στὴν ὑποκρισία τοὺς συμπαρασύρθηκε καὶ αὐτὸς ὁ Βαρνάβας. **14** Καὶ ὅταν εἶδα, ὅτι δὲν βαδίζουν ὀρθὰ ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπα στὸν Πέτρο μπροστὰ σὲ ὅλους: «Ἀφοῦ σὺ, ἐνῶ εἶσαι Ἰουδαῖος, ζῆς σὰν ἐθνικὸς καὶ ὄχι σὰν Ἰουδαῖος, γιατί ἀναγκάζεις τοὺς ἐθνικοὺς νὰ ζοῦν σὰν Ἰουδαῖοι;».

Ἡ δικαίωσι ἀπὸ τὴν πίστι στὸ Χριστό, ὄχι ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ νόμου

15 Ἡμεῖς (εἴμεθα μὲν ἁμαρτωλοί, ἀλλ') ἐκ γενετῆς Ἰουδαῖοι καὶ ὄχι ἐθνικοὶ ἁμαρτωλοί. **16** Ἐπειδὴ ὅμως γνωρίζουμε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν δικαιώνεται ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ νόμου, παρὰ διὰ τῆς πίστεως στὸν Ἰησοῦ Χριστό, γι' αὐτὸ καὶ ἡμεῖς (καίτοι εἴμεθα Ἰουδαῖοι καὶ κάτοχοι τοῦ νόμου, ἀφήσαμε τὸ νόμο καὶ) πιστεῦσαμε στὸν Ἰησοῦ Χριστό, γιὰ νὰ δικαιωθῶμε ἀπὸ τὴν πίστι στὸ Χριστό καὶ ὄχι ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ νόμου, διότι κανεὶς ἄνθρωπος δὲν θὰ δικαιωθῇ ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ νόμου (ἀφοῦ κανεὶς δὲν τηρεῖ τὸ νόμο τελείως). **17** Ἐὰν δὲ καὶ ἡμεῖς, ποὺ ἐπιδιώξαμε νὰ δικαιωθῶμε διὰ τοῦ Χριστοῦ (παραμείναμε ἀδικαίωτοι λόγῳ τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ νόμου καὶ ἔτσι πάλι) βρεθήκαμε ἁμαρτωλοί (ὅπως ἐκεῖνοι, ποὺ δὲν ἐπιδίωξαν νὰ δικαιωθῶν διὰ τοῦ Χριστοῦ), ἄραγε ὁ Χριστὸς (ποὺ συνετέλεσε ν' ἀφήσωμε τὸ νόμο) εἶναι ὑπηρέτης ἁμαρτίας; Μὴ γένοιτο! **18** Ἐπίσης, ἐὰν πάλι οἰκοδομῶ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα γκρέμισα, παρουσιάζω τὸν ἑαυτό μου ὡς παραβάτη (Ἐὰν δηλαδὴ ἐπανέρχωμαι στὰ τυπικὰ τοῦ νόμου, τὰ ὁποῖα ἐγκατέλειψα, παρουσιάζω τὸν ἑαυτό μου ὡς παραβάτη διότι τὰ ἐγκατέλειψα).

19 Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσταύρωμαι. 20 ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. 21 Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

3 Ὡ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι, οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος; 2 Τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν· Ἐξ ἔργων νόμου τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 3 Οὕτως ἀνόητοί ἐστε; Ἐναρξάμενοι Πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελείσθε; 4 Τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῆ; Εἶ γε καὶ εἰκῆ. 5 Ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ Πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 6 Καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσε τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

7 Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Ἀβραάμ. 8 Προϊδοῦσα δὲ ἡ Γραφή ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοὶ τὰ ἔθνη ὁ Θεός, προενηγγελίσαστο τῷ Ἀβραάμ ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. 9 Ὡστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ.

19 Ἄλλ' ἐγὼ (στὴν πραγματικότητα δὲν εἶμαι παραβάτης, διότι δὲν εἶμαι πλέον ὑποχρεωμένος νὰ τηρῶ τὸ νόμο, ἀφοῦ) ἐξ αἰτίας τοῦ νόμου (τῆς παραβάσεως δηλαδὴ τοῦ νόμου) ἔχω πεθάνει καὶ εἶμαι νεκρὸς γιὰ τὸ νόμο, γιὰ νὰ ζήσω γιὰ τὸ Θεό. Ἐχω πεθάνει στὸ σταυρὸ μαζὶ μὲ τὸ Χριστό. 20 Καὶ δὲν ζῶ πλέον ἐγώ, ἀλλὰ ζῆ μέσα μου ὁ Χριστός. Αὐτὴ δὲ τῇ σωματικῇ ζωῇ, ποῦ τώρα ζῶ, τῇ ζῶ μὲ τὴν πίστι στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, ποῦ μὲ ἀγάπησε καὶ παρέδωσε τὸν ἑαυτό του στὸ θάνατο γιὰ μένα. 21 Δὲν ἀρνοῦμαι τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ. Ἄλλ' ἂν ἡ δικαίωσι ἐπιτυχάνεται μὲ τὸ νόμο, τότε ὁ Χριστὸς πέθανε ματαίως (πρᾶγμα ἀπαράδεκτο).

Ἀπὸ τὴν πίστι ἢ δικαίωσι καὶ ἢ χορηγήσει τοῦ Πνεύματος

3 Ὡ ἀνόητοι Γαλάτες! Ποιὸς σᾶς βάσκανε, ὥστε νὰ μὴ πείθεσθε στὴν ἀλήθεια ἐσεῖς, μπροστὰ στὰ μάτια τῶν ὁποίων ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς γιὰ σᾶς ζωγραφίσθηκε ζωηρὰ ἐσταυρωμένος; 2 Τοῦτο μόνον θέλω νὰ μάθω ἀπὸ σᾶς: Ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ νόμου λάβατε τὸ Πνεῦμα ἢ ἀπὸ τὴν ὑπακοή στὴν Πίστι (στὸ Χριστιανισμό); 3 Τόσο ἀνόητοι εἴσθε; Ἐνῶ ἀρχίσατε μὲ τὸ Πνεῦμα, τώρα καταλήγετε μὲ τὴ σάρκα; 4 Τόσα ὑποφέρατε ματαίως; Ἐὰν βεβαίως μόνον ματαίως (Τὰ παθήματα, ὅταν συντελοῦν στὴ σωτηρία, ὑπερσταθμίζονται ἀπὸ τὴ σωτηρία καὶ δὲν ὑπολογίζονται ὡς ζημία. Ἄλλ' ὅταν εἶναι χωρὶς ὄφελος, δὲν ἀποβαίνουν δηλαδὴ σὲ σωτηρία, τότε εἶναι ζημία). 5 Αὐτὸς λοιπόν, ποῦ σᾶς χορηγεῖ πλουσίως τὸ Πνεῦμα (τὴ χάρι τοῦ Πνεύματος) καὶ ἐνεργεῖ θαύματα σὲ σᾶς, τὸ κάνει διότι πράξατε τὰ ἔργα τοῦ νόμου ἢ διότι ὑπακούσατε στὴν Πίστι; (Ἀσφαλῶς διότι ὑπακούσατε στὴν Πίστι). 6 Ὡπως ὁ Ἀβραὰμ ἐπίστευσε στὸ Θεό, καὶ ἡ πίστι τοῦ λογαριάσθηκε γιὰ δικαίωσί του.

7 Μάθετε λοιπόν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τῆς πίστεως, αὐτοὶ εἶναι παιδιὰ τοῦ Ἀβραάμ. 8 Καὶ ἐπειδὴ ἡ Γραφή προεῖδε, ὅτι ἀπὸ τὴν πίστι ὁ Θεὸς δικαιοῦναι (σφύζει) τοὺς ἔθνικούς, προανήγγειλε στὸν Ἀβραάμ: Θὰ εὐλογηθοῦν διὰ σοῦ (λόγω τῆς πίστεώς σου καὶ τῆς προελεύσεως τοῦ Μεσσία ἀπὸ σένα) ὅλα τὰ ἔθνη. 9 Ὡστε οἱ ἄνθρωποι τῆς πίστεως εὐλογοῦνται μαζὶ μὲ τὸν πιστὸ Ἀβραάμ.

10 Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσὶν, ὑπὸ κατάραν εἰσὶ· γέγραπται γάρ· Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά. 11 Ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιούται παρὰ τῷ Θεῷ, δῆλον· ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. 12 Ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς.

13 Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάραν τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάραν· γέγραπται γάρ· Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου, 14 ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.

15 Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω· Ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. 16 Τῷ δὲ Ἀβραάμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. Οὐ λέγει, καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός, καὶ τῷ σπέρματί σου, ὃς ἐστι Χριστός. 17 Τοῦτο δὲ λέγω· Διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς Χριστὸν ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια καὶ τριάκοντα γεγονώς νόμος οὐκ ἀκυροῖ εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. 18 Εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραάμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ Θεός.

19 Τί οὖν ὁ νόμος; Τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται. διαταγὴς δι' ἀγνέλων ἐν

Οἱ παραβάτες τοῦ νόμου ὑπὸ κατάραν

10 Ἀντιθέτως, ὅσοι στηρίζονται στὰ ἔργα τοῦ νόμου, βρίσκονται κάτω ἀπὸ κατάραν. Διότι ἡ Γραφή λέγει: Καταραμένος ὅποιος δὲν μένει σταθερῶς σὲ ὅλα τὰ γραμμένα στὸ βιβλίον τοῦ νόμου γιὰ νὰ τὰ ἐκτελεῖ. 11 Ὅτι δὲ διὰ τοῦ νόμου κανεὶς δὲν δικαιώνεται ἀπὸ τὸ Θεό, εἶναι φανερό. Διότι ὁ εὐσεβὴς ἀπὸ τὴν πίστι θὰ ζήσῃ (θὰ δικαιωθῇ, θὰ σωθῇ κληρονομώντας τὴν αἰώνια ζωή). 12 Ὁ νόμος ὅμως (ὡς νόμος) δὲν λέγει ἀπὸ τὴν πίστι, ἀλλὰ λέγει: Ὁ ἄνθρωπος, ποὺ θὰ κάνῃ αὐτὰ (ὅλα ἀνεξαιρέτως καὶ τελείως ὅσα ὁ νόμος διατάσσει), θὰ κερδίσῃ μ' αὐτὰ τὴ ζωή (θὰ σωθῇ).

«Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάραν τοῦ νόμου»

13 Ὁ Χριστὸς μᾶς ἐξαγόρασε ἀπὸ τὴν κατάραν τοῦ νόμου μὲ τὸ νὰ γίνῃ γιὰ μᾶς κατάραν. Διότι λέγει ἡ Γραφή: Καταραμένος ὅποιος κρεμάται ἐπάνω σὲ ξύλο. 14 Αὐτὸ ἔγινε γιὰ νὰ ἔλθῃ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ στὰ ἔθνη, γιὰ νὰ λάβωμε διὰ τῆς πίστεως τὸ Πνεῦμα, ποὺ ὑποσχέθηκε ὁ Θεός.

Οἱ ἐπαγγελίες τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κληρονομία ἀνεξάρτητες τοῦ νόμου

15 Ἀδελφοί, ἀναφέρω ἕνα ἀνθρώπινο παράδειγμα. Ἐγκυρη διαθήκη ἀνθρώπου κανεὶς βεβαίως δὲν ἀκυρώνει ἢ προσθέτει κάτι σ' αὐτή. 16 Καὶ γιὰ τὸν Ἀβραάμ καὶ γιὰ τὸ σπέρμα του δόθηκαν οἱ ὑποσχέσεις (ποὺ εἶναι διαθήκη τοῦ Θεοῦ). Δὲν λέγει, καὶ γιὰ τὰ σπέρματα, ὅπως ἐὰν ἐπρόκειτο γιὰ πολλοὺς ἀπογόνους, ἀλλὰ λέγει, καὶ γιὰ τὸ σπέρμα σου, ὅπως ὅταν πρόκειται γιὰ ἕνα. Αὐτὸς ὁ ἕνας εἶναι ὁ Χριστός. 17 Ἐννοῶ δὲ τοῦτο: Διαθήκη, ποὺ προηγουμένως εἶχε ἐπικυρώσει ὁ Θεός καὶ ἀναφερόταν στὸ Χριστό, ὁ νόμος, ποὺ ἦλθε μετὰ τετρακόσια καὶ τριάντα ἔτη, δὲν ἀκυρώνει γιὰ νὰ καταργῆσῃ τὴν ὑπόσχεσι. 18 Ἄλλωστε, ἐὰν ἡ κληρονομία ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὸ νόμο, δὲν θὰ ἐξηρτᾶτο πλέον ἀπὸ ὑπόσχεσι (νὰ δοθῇ δηλαδὴ δωρεάν). Ἀλλὰ στὸν Ἀβραάμ ὁ Θεός μὲ τὴν ὑπόσχεσι ἔχει χαρισθῇ.

Ὁ σκοπὸς καὶ ἡ σχετικὴ ἀξία τοῦ νόμου

19 Ποιὸς εἶναι τότε ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου; Προστέθηκε (στὴν ὑπόσχεσι τοῦ Θεοῦ) γιὰ τὶς παραβάσεις (γιὰ νὰ φανῇ, ὅτι παραβαίνουμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ), μέχρις ὅτου ἔλθῃ τὸ σπέρμα (ὁ Χριστός), γιὰ τὸ

χειρὶ μεσίτου. **20** Ὁ δὲ μεσίτης ἐνὸς οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ Θεὸς εἷς ἔστιν.

21 Ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ; Μὴ γένοιτο! Εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἂν ἐκ νόμου ἦν ἡ δικαιοσύνη. **22** ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ Γραφή τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσι.

23 Πρὸ δὲ τοῦ ἐλθεῖν τὴν Πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν Πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. **24** Ὡστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. **25** Ἐλθούσης δὲ τῆς Πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν.

26 Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **27** Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε. **28** Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλληνας, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **29** Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἐστὲ καὶ κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

ὁποῖο δόθηκε ἡ ὑπόσχεσι. Καὶ διατυπώθηκε ἀπὸ ἀγγέλους μὲ τὸ χεῖρ μεσίτου. **20** Ὁ δὲ μεσίτης δὲν εἶναι ἐνός (ἀλλὰ δύο), ὁ δὲ Θεὸς εἶναι ὁ ἓνας (ἀπὸ τοὺς δύο· ὁ ἄλλος εἶναι ὁ λαός. Ἀφοῦ δὲ ὁ Θεὸς κατὰ τὴν παράδοσι τοῦ νόμου χρησιμοποίησε μεσίτη, στάθηκε σ' ἀπόστασι ἀπὸ τὸν λαό. Αὐτὴ δὲ ἡ ἀπόστασι δεικνύει, ὅπως καὶ ἄλλα πράγματα ποὺ ἀναφέρθηκαν προηγουμένως, τὴ σχετικὴ ἀξία τοῦ νόμου ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀπόλυτη ἀξία τοῦ εὐαγγελίου, ποὺ ὁ Θεὸς παρέδωσε στοὺς ἀνθρώπους αὐτοπροσώπως ὡς σαρκωμένος Λόγος).

21 Ἄλλ' ὁ νόμος εἶναι ἐναντίον τῶν ὑποσχέσεων τοῦ Θεοῦ; Μὴ γένοιτο! Ἄν βεβαίως δινόταν νόμος, ποὺ θὰ μπορούσε νὰ μεταδώσῃ (πνευματικὴ καὶ αἰώνια) ζωὴ, ὄντως ἡ δικαίωσι (ἡ σωτηρία) θὰ προερχόταν ἀπὸ τὸν νόμο. **22** Ἄλλ' ἡ Γραφή περιέλαβε τοὺς πάντες στὴ δουλεία κάτω ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ὥστε ἡ σωτηρία, ποὺ ὑποσχέθηκε ὁ Θεός, νὰ δοθῇ ἀπὸ πίστι στὸν Ἰησοῦ Χριστό σ' ἐκείνους ποὺ πιστεύουν.

23 Προτοῦ δὲ ἔλθῃ ἡ Πίστι (ὁ Χριστιανισμός), ἡμᾶσταν φυλακισμένοι καὶ μᾶς φρουροῦσε ὁ νόμος, γιὰ νὰ παραδοθῶμε στὴν Πίστι, ποὺ ἔμελλε νὰ ἔλθῃ. **24** Ὡστε ὁ νόμος ἦταν παιδαγωγὸς μας, ποὺ μᾶς προετοίμαζε γιὰ τὸ Χριστό, γιὰ νὰ δικαιωθῶμε (νὰ σωθῶμε) ἀπὸ πίστι. **25** Ἀφοῦ δὲ ἦλθε ἡ Πίστι, δὲν εἴμεθα πλέον κάτω ἀπὸ παιδαγωγό.

Ὅλοι οἱ πιστοὶ εἶναι παιδιὰ τοῦ Θεοῦ. Οἱ διακρίσεις δὲν ἰσχύουν

26 Ὅλοι δὲ (Ἰουδαῖοι μὲ τὸν νόμο καὶ ἔθνη χωρὶς τὸν νόμο) διὰ τῆς πίστεως στὸν Ἰησοῦ Χριστό εἶσθε παιδιὰ τοῦ Θεοῦ. **27** Ἐπίσης, ὅσοι βαπτισθήκατε μὲ πίστι στὸ Χριστό, ἐνδυσθήκατε τὸ Χριστό (καὶ ἐνωθήκατε μαζί του). **28** (Δὲν ἰσχύουν πλέον οἱ διάφορες διακρίσεις) Δὲν ὑπάρχει Ἰουδαῖος καὶ Ἕλληνας, δὲν ὑπάρχει δοῦλος καὶ ἐλεύθερος, δὲν ὑπάρχει ἄνδρας καὶ γυναῖκα, ἀλλ' ὅλοι σεῖς εἶσθε ἓνας λόγῳ τῆς ἐνώσεώς σας μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. **29** Ἀφοῦ δὲ ἐσεῖς εἶσθε τοῦ Χριστοῦ (ποὺ εἶναι ἀπόγονος τοῦ Ἀβραάμ), ἄρα εἶσθε (καὶ ἐσεῖς) ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραάμ, καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ὑπόσχεσι τοῦ Θεοῦ κληρονόμοι τῆς σωτηρίας.

4 Λέγω δέ· Ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδέν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὢν, **2** ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶ καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. **3** Οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἦμεν δεδουλωμένοι. **4** Ὅτε δέ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, **5** ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν. **6** Ὅτι δὲ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κρᾶζον, Ἀββᾶ! Ὁ πατήρ! **7** Ὡστε οὐκέτι εἰ δοῦλος, ἀλλ' υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ.

8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς μὴ φύσει οὖσι θεοῖς. **9** Νῦν δὲ γνόντες Θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε; **10** Ἡμέρας παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς! **11** Φοβοῦμαι ὑμᾶς μήπως εἰκῆ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς.

12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι καὶ ἡμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. Οὐδέν με ἠδικήσατε. **13** Οἶδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον, **14** καὶ τὸν πειρασμόν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλ' ὡς ἄγγελον Θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. **15** Τίς οὖν ἦν ὁ μακαρισμός ὑμῶν; Μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἂν ἐδώκατέ μοι. **16** Ὡστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν:

Ὁ Χριστὸς μᾶς ἔκανε ἐλευθέρους καὶ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ

4 Λέγω ἐπίσης: Ὅσο χρόνο ὁ κληρονόμος εἶναι ἀνήλικος, σὲ τίποτε δὲν διαφέρει ἀπὸ δούλου, ἂν καὶ εἶναι κύριος ὅλης τῆς περιουσίας, **2** ἀλλ' εἶναι κάτω ἀπὸ ἐπιτρόπους¹ καὶ διαχειριστὰς μέχρι τὸ χρόνο ποὺ ὤρισε ὁ πατέρας. **3** Ἔτσι καὶ ἐμεῖς, ὅταν ἦμασταν ἀνήλικοι, ἦμασταν ὑπόδουλοι στὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου. **4** Ἀλλ' ὅταν συμπληρώθηκε ὁ χρόνος (ποὺ ὤρισε ὁ Θεός)², ὁ Θεὸς ἀπέστειλε τὸν Υἱό του, καὶ ἦλθε ἀπὸ γυναικᾶ (σαρκώθηκε, ἔγινε ἄνθρωπος), καὶ ἦλθε κάτω ἀπὸ τὸ νόμο (ὑποτάχθηκε στὸ νόμο), **5** γιὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τοὺς ὑποδούλους στὸ νόμο, γιὰ νὰ λάβωμε πάλι τὴν υἰοθεσίαν. **6** Καὶ διότι εἴσθε παιδιὰ (τοῦ Θεοῦ), ὁ Θεὸς ἀπέστειλε τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ του στὶς καρδιές σας (καὶ τίς κάνει νὰ αἰσθάνωνται τὸ Θεὸ ὡς πατέρα) καὶ προκαλεῖ τὴν κραυγὴν, Ἀββᾶ!³ Πατέρα! **7** Ὡστε δὲν εἶσαι πλέον δοῦλος, ἀλλὰ παιδί (τοῦ Θεοῦ). Ἀφοῦ δὲ εἶσαι παιδί, εἶσαι καὶ κληρονόμος τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Χριστοῦ.

Κακὴ ἀλλαγὴ τῶν Γαλατῶν

8 Ἀλλὰ κατὰ τὸ παρελθὸν βεβαίως, ἐπειδὴ δὲν γνωρίζατε τὸ Θεό, ἤσασθε δοῦλοι στοὺς μὴ ἐκ φύσεως θεοῦς. **9** Τώρα ὅμως, ἀφοῦ γνωρίσατε τὸ Θεό, μᾶλλον δὲ σᾶς γνώρισε ὁ Θεός (σᾶς ἔκανε δικούς του), πῶς γυρίζετε πάλι στὰ ἀνίσχυρα καὶ πτωχὰ στοιχεῖα (τῆς Ἰουδαϊκῆς διδασκαλίας), καὶ θέλετε πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ νὰ δουλεύετε σ' αὐτά; **10** Προσέχετε καὶ ἀποδίδετε σωτηριώδη σημασία σὲ ἡμέρες καὶ μῆνες καὶ ἐποχὲς καὶ ἔτη! **11** Φοβοῦμαι μήπως ματαιῶς κοπίασα γιὰ σᾶς (μήπως δὲν καταλάβατε ἀπὸ ποῦ ἐξαρτᾶται ἡ σωτηρία).

12 Σᾶς παρακαλῶ, ἀδελφοί, γίνετε ὅπως ἐγώ, διότι καὶ ἐγὼ ἤμουν ὅπως ἐσεῖς (ζηλωτῆς τοῦ νόμου, ἀλλ' ἄλλαξα). Σὲ τίποτε δὲν με βλάψατε (ὥστε νὰ θέλω τὸ κακό σας). **13** Γνωρίζετε δέ, ὅτι ἐξ αἰτίας σωματικῆς ἀσθενείας μου (ἔμεινα κοντά σας καὶ) σᾶς κήρυξα τὴν πρώτη φορά. **14** Καὶ δὲν αἰσθανθήκατε περιφρόνησι καὶ ἀηδία λόγῳ τῆς σωματικῆς μου δοκιμασίας, ἀλλὰ με δεχθήκατε ὡς ἄγγελο τοῦ Θεοῦ, ὡς τὸν Ἰησοῦ Χριστό. **15** Ποιὸν μακαρίζατε τότε; (Ἐμένα δὲν μακαρίζατε;). Βεβαιῶνω δὲ γιὰ σᾶς, ὅτι, ἂν ἦταν δυνατό, θὰ βγάζατε καὶ θὰ μοῦ δίνατε τὰ μάτια σας. **16** Τώρα ἔγινα ἐχθρὸς σας, ἐπειδὴ σᾶς λέγω τὴν ἀλήθεια;

1. Ἡ, κηδεμόνες

2. Ἡ, ὅταν ἦλθε ὁ κατάλληλος καιρὸς

3. Τὸ «Ἀββᾶ» εἶναι ἀραμαϊκὸ καὶ ἐξηγεῖται «Πατέρα».

17 Ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλείσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. 18 Καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς. 19 Τεκνία μου, οὓς πάλιν ὠδίνω, ἄχρις οὗ μορφωθῆ Χριστὸς ἐν ὑμῖν! 20 Ἦθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν.

21 Λέγετέ μοι οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε; 22 Γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραάμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἓνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. 23 Ἄλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας διὰ τῆς ἐπαγγελίας. 24 Ἄτινά ἐστὶν ἀλληγορούμενα. Αὐταὶ γὰρ εἰσι δύο διαθήκαι, μία μὲν ἀπὸ ὅρους Σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννώσα, ἥτις ἐστὶν Ἄγαρ. 25 Τὸ γὰρ Ἄγαρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. 26 Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν. 27 Γέγραπται γάρ· **Εὐφράνθητι, στεῖρα ἢ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον, ἢ οὐκ ὠδίνουσα· ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.**

28 Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα ἐσμέν. 29 Ἄλλ' ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκε τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτω καὶ νῦν. 30 Ἀλλὰ τί λέγει ἡ Γραφή: **Ἐκβαλε τὴν**

Ἴδιοτελεῖ τὰ ἐλατήρια τῶν Ἰουδαϊζόντων διδασκάλων

17 Δείχνουν ζῆλο γιὰ σᾶς (οἱ Ἰουδαῖζοντες διδάσκαλοι) ὄχι γιὰ καλὸ σκοπὸ. Ἀλλὰ θέλουν νὰ σᾶς μεταστρέψουν, γιὰ νὰ δείχνετε ζῆλο γι' αὐτούς. 18 Εἶναι δὲ καλὸ νὰ εἴσθε ζηλευτοὶ ἐξ αἰτίας καλοῦ (ἀσκήσεως δηλαδὴ τῆς ἀρετῆς), καὶ νὰ εἴσθε ἔτσι πάντοτε, καὶ ὄχι μόνον ὅταν βρισκῶμαι κοντὰ σας. 19 Παιδάκια μου! Γιὰ σᾶς πάλι δοκιμάζω πόνους τοκετοῦ, μέχρις ὅτου διαμορφωθῆ μέσα σας ὁ Χριστός. 20 Ἦθελα δὲ τώρα νὰ εἶμαι παρὼν σὲ σᾶς καὶ ν' ἀλλάξω τὸν τόνο τῆς φωνῆς μου, διότι μ' ἔχετε φέρει σὲ δύσκολη θέσι.

«Οὐκ ἐσμεν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας»

21 Λέγετέ μοι σεῖς, ποὺ θέλετε νὰ εἴσθε ὑπόδουλοι στὸ νόμο, δὲν ἀκούετε τί λέγει ὁ νόμος; 22 Διότι εἶναι γραμμένο (στὸ νόμο), ὅτι ὁ Ἀβραάμ εἶχε δύο υἱοὺς, ἓνα ἀπὸ τῆ δούλη (τὴν Ἄγαρ) καὶ ἓνα ἀπὸ τὴν ἐλεύθερη γυναῖκα του (τὴ Σάρρα). 23 Ἄλλ' ὁ μὲν υἱὸς ἀπὸ τῆ δούλη γεννήθηκε συμφώνως μὲ τοὺς φυσικοὺς νόμους, ἐνῶ ὁ υἱὸς ἀπὸ τὴν ἐλεύθερη γεννήθηκε κατόπιν τῆς ὑποσχέσεως τοῦ Θεοῦ. 24 Αὐτὰ δὲ ἔχουν ἀλληγορικὴ σημασία. Δι' αὐτῶν δηλαδὴ σημαίνονται οἱ δύο διαθήκες. Ἡ μία εἶναι ἐκεῖνη, ποὺ δόθηκε ἀπὸ τὸ ὄρος Σινᾶ καὶ γεννᾷ τέκνα γιὰ δουλεία. Αὐτὴ σημαίνεται ἀπὸ τὴν Ἄγαρ. 25 Τὸ Ἄγαρ ἐπίσης εἶναι τὸ ὄρος Σινᾶ στὴν Ἀραβία καὶ ἀντιστοιχεῖ στὴν τωρινὴ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔτσι εἶναι ὑπόδουλο μαζί μὲ τὰ τέκνα της. 26 Ἄλλ' ἢ ἄνω Ἱερουσαλήμ (ἢ Ἐκκλησία) εἶναι ἐλεύθερη. Αὐτὴ δὲ εἶναι ἡ μητέρα ὅλων μας. 27 Λέγει σχετικῶς ἡ Γραφή: **Γέμισε ἀπὸ εὐφροσύνη, ὦ στεῖρα, ποὺ δὲν γεννᾷς! Ξέσπασε ἀπὸ χαρὰ καὶ φώναξε δυνατὰ ἐσύ, ποὺ δὲν ἔχεις πόνους τοκετοῦ! Διότι εἶναι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον, παρὰ ἐκεῖνης, ποὺ ἔχει τὸν ἄνδρα** (Πρὸ Χριστοῦ ὑπῆρχε ἰδεατῶς ἡ Ἐκκλησία, ἀλλὰ δὲν εἶχε ἄνδρα, τὸ Θεό, καὶ ἦταν ἄτεκνη, ἐνῶ ἡ Συναγωγὴ εἶχε ἄνδρα, τὸ Θεό, καθὼς καὶ τέκνα. Ἀλλὰ μετὰ Χριστὸν ἡ Ἐκκλησία ἀπέκτησε τέκνα πολὺ περισσότερα ἀπὸ τὰ τέκνα τῆς Συναγωγῆς).

28 Ἐμεῖς δέ, ἀδελφοί, ὅπως ὁ Ἰσαάκ, εἴμεθα τέκνα κατόπιν ὑποσχέσεως. 29 Ἄλλ' ὅπως τότε ἐκεῖνος (ὁ Ἰσμαήλ), ποὺ γεννήθηκε κατὰ τοὺς φυσικοὺς νόμους, ἐπιβουλεύεταν ἐκεῖνον (τὸν Ἰσαάκ), ποὺ γεννήθηκε θαυματουργικῶς, ἔτσι καὶ τώρα (οἱ σαρκικοὶ ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραάμ ἐπιβουλεύονται τοὺς πνευματικὸς ἀπογόνους του, τοὺς χριστιανούς). 30 Ἀλλὰ τί λέγει ἡ Γραφή: **Διῶξε τὴ δούλη καὶ τὸν υἱό**

παιδίσκη καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ μὴ γὰρ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. 31 Ἄρα, ἀδελφοί, οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

5 Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν, ἣ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε, καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε.

2 Ἴδε ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. 3 Μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. 4 Κατηργήθητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. 5 Ἡμεῖς γὰρ Πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. 6 Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.

7 Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; 8 Ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. 9 Μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. 10 Ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε. Ὁ δὲ ταρασσῶν ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα, ὅστις ἂν ᾖ. 11 Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; Ἄρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. 12 Ὅφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς!

13 Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί. Μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῆ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. 14 Ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 15 Εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε.

της, διότι ὁ υἱὸς τῆς δούλης δὲν θὰ γίνῃ κληρονόμος ὅπως ὁ υἱὸς τῆς ἐλευθέρης. 31 Λοιπὸν, ἀδελφοί, δὲν εἴμεθα τέκνα δούλης (τῆς κάτω Ἱερουσαλήμ), ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρης (τῆς ἄνω Ἱερουσαλήμ, τῆς Ἐκκλησίας).

Ἐλευθερία. Καὶ «πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη»

5 Στὴν ἐλευθερίᾳ δέ, μὲ τὴν ὁποία ὁ Χριστὸς μᾶς ἐλευθέρωσε, μένετε σταθεροὶ καὶ μὴ μπαίνετε πάλι σὲ ζυγὸ δουλείας (μὴ ὑποτάσσεσθε στὸν Ἰουδαϊσμό).

2 Νὰ ἐγὼ ὁ Παῦλος σᾶς λέγω, ὅτι, ἂν περιτέμνεσθε, ὁ Χριστὸς δὲν θὰ σᾶς ὠφελήσῃ σὲ τίποτε. 3 Ἐπίσης δὲ τονίζω σὲ κάθε ἄνθρωπο, ποὺ περιτέμνεται, ὅτι ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ ὅλο τὸ νόμο. 4 Παύσατε νὰ εἰσθε τοῦ Χριστοῦ ὅσοι προσπαθεῖτε νὰ δικαιωθῆτε (νὰ σωθῆτε) διὰ τοῦ νόμου, γίνετε ἔκπτωτοι ἀπὸ τῆ χάρι. 5 Ἀλλ' ἐμεῖς διὰ τοῦ Πνεύματος μὲ τὴν προϋπόθεσι τῆς πίστεως ἀναμένουμε τὸ ἐλπιζόμενο ἀγαθὸ τῆς δικαιοσύνης (τῆς σωτηρίας). 6 Στὴ Ἐρησκεία βεβαίως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ οὔτε ἡ περιτομὴ ἔχει κάποια ἰσχύ οὔτε ἡ ἀκροβυστία (ἡ ἀπεριτημσία), ἀλλ' ἡ πίστι, ποὺ ἐκδηλώνεται μὲ ἔργα ἀγάπης.

7 Τρέχατε καλά. Ποιὸς παρενέβαλε στὸ δρόμο σας ἐμπόδιο, ὥστε νὰ μὴ πείθεσθε στὴν ἀλήθεια; 8 Ἡ ἀπειθεια δὲν προέρχεται ἀπ' αὐτόν (ἀπὸ τὸν Κύριο), ὁ ὁποῖος σᾶς καλεῖ. 9 Λίγο προζύμι ἐπίδρα καὶ κάνει ἔνζυμο ὅλο τὸ ζυμάρι (Ἔτσι καὶ λίγες ἐσφαλμένες ἀντιλήψεις μποροῦν νὰ ἔχουν τεράστια κακὴ ἐπίδρασι). 10 Ἐγὼ ἔχω πεποίθησι γιὰ σᾶς στηριζόμενος στὸν Κύριο, ὅτι δὲν θὰ δεχθῆτε ἄλλο φρόνημα (ἀλλὰ θὰ μείνετε πιστοὶ σ' ὅ,τι σᾶς δίδαξα). Ἐκεῖνος δέ, ποὺ σᾶς ταρασσει, θὰ βαστάσῃ τὸ κρίμα (θὰ ὑποστῇ τὴν τιμωρία), ὅποιος καὶ ἂν εἶναι. 11 Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἀκόμη (καὶ μετὰ δηλαδὴ τὴν ἐπιστροφή μου) κηρύττω περιτομὴ (ὅπως μὲ παρουσιάζουν), γιατί μέχρι τώρα καταδιώκομαι; Ἄν εἶναι ἔτσι (ἂν κηρύττω δηλαδὴ περιτομὴ), τότε τὸ κήρυγμα γιὰ τὸ σταυρὸ παύει νὰ εἶναι σκάνδαλο (Οἱ Ἰουδαῖοι σκανδαλίζονταν, διότι ὁ σταυρὸς καταργεῖ τὴν περιτομὴ). 12 Ἄς κόψουν καὶ τελείως τὰ γεννητικὰ τους ὄργανα αὐτοὶ ποὺ σᾶς ἀναστατώνουν!

13 Σεῖς λοιπὸν, ἀδελφοί, κληθήκατε γιὰ νὰ ζήσετε μὲ ἐλευθερία. Ἀλλὰ νὰ μὴ χρησιμοποιήσετε τὴν ἐλευθερίᾳ ὡς ἀφορμὴ γιὰ σαρκικὴ ζωὴ, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀγάπη νὰ ὑπηρετῆτε σὰν δοῦλοι ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. 14 Διότι ὅλος ὁ νόμος συνοφίζεται σὲ ἕνα λόγο, στὸ ν' ἀγαπήσῃς τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτό σου. 15 Ἄν ὅμως δαγκώνετε καὶ κατατρώγετε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, προσέχετε μήπως ἀλληλοεξοντωθῆτε.

16 Λέγω δέ· Πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. 17 Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ Πνεύματος, τὸ δὲ Πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς. Ταῦτα δὲ ἀντίκειται ἀλλήλοις, ἵνα μὴ ἂν θέλητε ταῦτα ποιῆτε. 18 Εἰ δὲ Πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστε ὑπὸ νόμον.

19 Φανερά δὲ ἐστὶ τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς, ἅτινά ἐστι μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, 20 εἰδωλολατρία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθείαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις, 21 φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.

22 Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, 23 πραότης, ἐγκράτεια. Κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος. 24 Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. 25 Εἰ ζῶμεν Πνεύματι, Πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. 26 Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες.

6 Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῆ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραότητος, σκοπῶν σεαυτὸν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. 2 Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ.

3 Εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναι τι μηδὲν ὦν. ἑαυτὸν φρεναπατᾶ.

Τὰ ἀμαρτωλὰ ἔργα καὶ ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος

16 Λέγω ἐπίσης: Νὰ κατευθύνεσθε ἀπὸ τὸ Πνεῦμα, καὶ τότε τὴν ἐπιθυμία τῆς διεφθαρμένης σαρκικῆς φύσεως δὲν θὰ ἐκτελέσετε. 17 Ἡ διεφθαρμένη σαρκικὴ φύσι ἐπιθυμεῖ βεβαίως ἀντιθέτως πρὸς τὸ Πνεῦμα, καὶ τὸ Πνεῦμα ἀντιθέτως πρὸς τὴ διεφθαρμένη σαρκικὴ φύσι. Αὐτὰ δὲ ἀντιμάχονται τὸ ἓνα τὸ ἄλλο γιὰ νὰ μὴ κάνετε αὐτά, τὰ ὅποια θέλετε (Ὅταν δηλαδὴ ἡ διεφθαρμένη σαρκικὴ φύσι σᾶς κάνη νὰ θέλετε τὸ κακό, τὸ Πνεῦμα ἀντιδρᾷ γιὰ νὰ μὴ τὸ πράξετε. Καὶ ὅταν τὸ Πνεῦμα σᾶς κάνη νὰ θέλετε τὸ καλό, ἡ διεφθαρμένη σαρκικὴ φύσι ἀντιδρᾷ γιὰ νὰ μὴ τὸ πράξετε). 18 Ἐὰν δὲ κυβερνᾶσθε ἀπὸ τὸ Πνεῦμα, δὲν ὑπόκεισθε στὸ νόμο καὶ δὲν καταδικάζεσθε.

19 Τὰ δὲ ἔργα τῆς διεφθαρμένης σαρκικῆς φύσεως εἶναι φανερά. Εἶναι δὲ αὐτὰ μοιχεία, πορνεία, βρωμιά, ἀκολασία, 20 εἰδωλολατρία, μαγεία, ἔχθρες, φιλονικίες, φανατισμοί, ὀργές, προκλήσεις, διχόνοιες, φατρίες, 21 φθόνοι, φόνοι, μεθύσια, γλεντοκόπια καὶ τὰ ὅμοια μ' αὐτά, γιὰ τὰ ὅποια σᾶς προειδοποιῶ, καθὼς καὶ σᾶς προειδοποίησα, ὅτι αὐτοί, πὺ κάνουν τέτοια πράγματα, δὲν θὰ κληρονομήσουν τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

22 Ἀντιθέτως ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος εἶναι ἀγάπη, προσφορά, φιλοφροσύνη, εὐσπλαγχνία, καλωσύνη, ἀγαθωσύνη, ἔλεος¹, 23 πραότης, ἐγκράτεια. Ἐναντίον αὐτῶν δὲν ὑπάρχει νόμος. 24 Οἱ δὲ ἄνθρωποι τοῦ Χριστοῦ σταύρωσαν τὸ σαρκικὸ ἄνθρωπο μαζί με τὰ πάθη καὶ τὶς ἐπιθυμίες του. 25 Ἀφοῦ ζοῦμε διὰ τοῦ Πνεύματος, τὸ Πνεῦμα καὶ ἄς ἀκολουθοῦμε. 26 Ἄς μὴ γινώμεθα κενόδοξοι καὶ προκαλοῦμε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, καὶ φθονοῦμε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο.

«Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε»

6 Ἀδελφοί, καὶ ἐὰν κάποιος ἄνθρωπος πιασθῆ σὲ κάποια ἀμαρτία, σεῖς οἱ πνευματικοὶ νὰ προσπαθῆτε νὰ τὸν διορθώσετε με πνεῦμα πραότητος. Καὶ νὰ προσέχης τὸν ἑαυτό σου μήπως καὶ σὺ ὑποκύψης σὲ πειρασμό. 2 Ὁ ἓνας νὰ βαστάζη τὰ βάρη τοῦ ἄλλου, καὶ ἔτσι νὰ ἐκπληρώσετε τὸ νόμο τοῦ Χριστοῦ.

3 Ἐὰν δὲ κανεὶς νομίζει, ὅτι εἶναι κάτι, ἐνῶ δὲν εἶναι τίποτε, αὐτα-

1. Ἡ, φιλανθρωπία

4 Τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον· 5 ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει.

6 Κοινωνεῖτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς.

7 Μὴ πλανᾶσθε! Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται. Ὁ γὰρ ἐὰν σπείρη ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει. 8 Ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν· ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ Πνεῦμα ἐκ τοῦ Πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. 9 Τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐκκακῶμεν· καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι. 10 Ἄρα οὖν, ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς Πίστεως.

11 Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. 12 Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκωνται. 13 Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτετμημένοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχῆσωνται. 14 Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται καὶ ἐγὼ τῷ κόσμῳ. 15 Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. 16 Καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.

17 Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω.

18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. ἀδελφοί. Ἀμήν.

πατᾶται. 4 Καθένας δὲ νὰ ἐξετάζη τὰ δικά του ἔργα, καὶ τότε ἄς καυχᾶται ἀποβλέποντας στὸν ἑαυτό του μόνον καὶ ὄχι στοὺς ἄλλους. 5 Διότι ὁ καθένας θὰ βαστάξη τὸ δικό του φορτίο.

6 Ἐκεῖνος δέ, πού διδάσκεται τὸ λόγο, ἄς κάνη τὸ διδάσκαλό του κοινωνῶν σὲ ὅλα τὰ ἀγαθὰ του.

Ὅ,τι σπείρει ὁ ἄνθρωπος, αὐτὸ καὶ θὰ θερίση

7 Μὴ πλανᾶσθε! Ὁ Θεὸς δὲν ἐμπαίζεται. Ἄλλ' ὅ,τι θὰ σπείρη ὁ ἄνθρωπος, αὐτὸ καὶ θὰ θερίση. 8 Ὅποιος δηλαδὴ σπείρει στὸν ἄγρὸ τῆς διεφθαρμένης σαρκικῆς φύσεως, ἀπὸ τὸν ἄγρὸ τῆς διεφθαρμένης σαρκικῆς φύσεως θὰ θερίση θάνατο. Καὶ ὅποιος σπείρει στὸν ἄγρὸ τοῦ Πνεύματος, ἀπὸ τὸν ἄγρὸ τοῦ Πνεύματος θὰ θερίση ζωὴ αἰώνια. 9 Πράττοντας δὲ τὸ καλὸ, ἄς μὴν ἀποκάμνωμε. Διότι, ἐὰν δὲν ἀποκάμνωμε, στὸν κατάλληλο καιρὸ θὰ θερίσωμε. 10 Γι' αὐτὸ λοιπόν, ἕως ὅτου ἔχομε καιρὸ, ἄς κάνωμε τὸ καλὸ πρὸς ὅλους, καὶ μάλιστα πρὸς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἶναι οἰκεῖοι λόγῳ τῆς (κοινῆς) Πίστεως.

Ἀνακεφαλαίωσι καὶ τελικὴ εὐλογία

11 Κοιτάξετε μὲ πόσο μεγάλα γράμματα σᾶς ἔγραψα μὲ τὸ ἴδιο μου τὸ χέρι. 12 Ὅσοι θέλουν νὰ ἀρέσουν στοὺς ἀνθρώπους (Ὅσοι θέλουν νὰ φανοῦν σπουδαῖοι) ἐπιδεικνύοντας κατόρθωμα στὴ σάρκα, αὐτοὶ σᾶς ἀναγκάζουν νὰ περιτέμνεσθε, μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ μὴ καταδιώκωνται ἐξ αἰτίας τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ. 13 Διότι οὔτε αὐτοί, πού ἔχουν περιτομή, τηροῦν τὸ νόμο, ἀλλὰ θέλουν νὰ περιτέμνεσθε σεῖς, γιὰ νὰ καυχηθοῦν γιὰ τὴ δική σας σάρκα (διότι σᾶς ἔπεισαν νὰ κάνετε σ' αὐτὴ περιτομή). 14 Ἀλλὰ σὲ μένα μὴ γένοιτο νὰ καυχῶμαι, παρὰ γιὰ τὸ σταυρὸ τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποῖου ὁ κόσμος ἔχει σταυρωθῆ (καὶ νεκρωθῆ) ὡς πρὸς ἐμένα, καὶ ἐγὼ ἔχω σταυρωθῆ (καὶ νεκρωθῆ) ὡς πρὸς τὸν κόσμο. 15 Στὴ Θρησκεία βεβαίως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ οὔτε ἡ περιτομὴ ἔχει κάποια ἰσχύ οὔτε ἡ ἀκροβυστία (ἡ ἀπεριτησία), ἀλλ' ἡ νέα δημιουργία (ἡ πνευματικὴ ἀναγέννησι). 16 Καὶ σ' ὅσους θὰ συμμορφώνωνται πρὸς αὐτὴ τὴν ἀρχή, εὐλογία καὶ ἔλεος νὰ εἶναι σ' αὐτούς, καὶ γενικῶς στὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.

17 Στὸ ἐξῆς κανεὶς νὰ μὴ μὲ ἐνοχλῆ, διότι ἐγὼ στὸ σῶμα μου φέρω τὰ σημάδια τῶν πληγῶν χάριν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ (καὶ αὐτὰ ἀποδεικνύουν, ὅτι εἶμαι γνήσιος ἀπόστολος).

18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι μὲ τὸ πνεῦμα σας. ἀδελφοί. Ἀμήν.